

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	PATOLOGIA
Nazwa angielska:	PATHOOGY
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Poziom studiów:	Stacjonarne, I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab.n. med Rajmund Adamiec
Status przedmiotu	obowiązkowy

I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Samokształcenie	Zajęcia Praktyczne	Praktyka Zawodowa	Łącznie	ECTS
2	30	30	10	-	-	70	3

II. Cel przedmiotu

C 1 Wprowadzenie do przedmiotu spełniającego fundamentalne znaczenie w poznaniu morfologii stanów patologicznych najczęściej spotykanych w praktyce medycznej. Zapoznanie z definicjami podstawowych zmian chorobowych przypisanymi patofizjologii ogólnej.

C2 Przedstawienie zasadniczych mechanizmów etiopatogenetycznych określonych jednostek chorobowych w ramach patofizjologii szczegółowej.

C3 Przedstawienie symptomatologii klinicznej następujących po sobie etapów rozwoju choroby aż po niewydolność wielonarządową w szczególności układu krążenia, oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego. Wyjaśnienie wiodących mechanizmów kompensacyjnych i obronnych uruchamianych w sytuacjach stanu chorobowego.

III. Wymagania wstępne w kategoriach wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Znajomość podstaw w zakresie: anatomii, fizjologii

IV. Oczekiwane efekty uczenia się

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.W.1 budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna)

A.W.2 neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie

A.W.6. podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej oraz patologii poszczególnych układów

A.W.7 wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego

A.W.8 czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U.2 łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych

W zakresie kompetencji społecznych:

K.Z.5.2 Absolwent jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania jego godności, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;

K.S5 Absolwent jest gotów do rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki;		
V. Treści programowe		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
W.1	Definicje, podział i zakres patologii. Zmiany wsteczne, postępujące, procesy zapalne i naprawcze. Etiopatogeneza nowotworów. Proces karcinogenezy. Niewydolność krążenia i układu oddechowego – przyczyny i następstwa kliniczne.	6
W.2	Patogenetyczne mechanizmy miażdżycy. Patofizjologia chorób niedokrwiennych ze szczególnym uwzględnieniem choroby niedokrwiennej serca (niewydolność wieńcowa, zawał), zaburzeń przepływu mózgowego (udar niedokrwienny, zespół podkradania), zaburzeń przepływu obwodowego (miażdżycza zarostowa).	6
W.3	Zawał mięśnia sercowego: etiopatogeneza i następstwa ogólnoustrojowe niewydolności lewo- i prawo komorowej serca. Zaburzenia przewodnictwa elektrycznego serca.	3
W.4	Patofizjologia wstrząsu – rodzaje. Nadciśnienie tętnicze: podział, mechanizmy rozwoju, powikłania. Czynniki ryzyka choroby nadciśnieniowej. Przerost włókniasto-mięśniowy tętnicy nerkowej, wskazania do PTA.	6
W.5	Czynność trzustki: zewnątrz- i wewnątrzwydzielnicza. Zaburzenia metabolizmu glukozy, insulinooporność tkankowa. Powikłania choroby: mikro- i makroangiopatia cukrzycowa (nefropatia, neuropatia, retinopatia, stopa cukrzycowa).	6
W.6	Starzenie się organizmu. Śmierć.	3
Suma godzin		30
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Ćw. 1	Patofizjologia zapaleń. Ostre i przewlekłe stany zapalne. Wolne rodniki tlenowe, chemokiny, cytokiny, czynniki wzrostu. Błony komórkowe – transport, wzrost nowotworowy, receptory komórkowe i ich rola w odpowiedzi tkankowej.	2
Ćw. 2	Elementy immunopatologii: układ HLA, komórki odpornościowe i wspomagające, antygen, synteza przeciwciał, komplementu, krążące i zdeponowane kompleksy immunologiczne. Autoimmunizacja. Tolerancja immunologiczna a przeszczepy tkankowe i narządowe. Komórkowy i humoralny typ reakcji odpornościowej.	3
Ćw. 3	Mechanizm czucia bólu: korzystne i niekorzystne zjawisko bólu. Podział bólu. Układ opioidowy mózgu. Zaburzenia termoregulacji organizmu	3
Ćw. 4	Żyłaki, przewlekła niewydolność żylna kończyn dolnych. Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa – z uwzględnieniem ciężkich powikłań płucnych. Niewydolność układu limfatycznego.	3
Ćw. 5	Patogeneza niewydolności układu oddechowego. Czynniki środowiskowe i infekcyjne dla rozwoju chorób układu oddechowego: astma oskrzelowa, rozedma, niedodma, odma opłucnowa, POCHP. Nowotwory płuc.	2
Ćw. 6	Patofizjologia nerek: <i>glomerulonephritis, pyelonephritis, syndroma nephroticum</i> . Ostra i przewlekła niewydolność nerek, kamica nerkowa. Wielotorbielowate zwyrodnienie nerek.	3
Ćw. 7	Patologie układu pokarmowego. Choroby żołądka i jelit jako następstwo zakażeń bakteryjno-wirusowych. Choroby z autoagresji. Zaburzenia trawienia i wchłaniania. Wpływ zmiany ekosystemu jelita grubego na stan zdrowia i rozwój nowotworów. Choroby wątroby i dróg żółciowych.	3
Ćw. 8	Patologia narządów płciowych żeńskich i męskich. Patologia gruczołu piersiowego	2
Ćw. 9	Patofizjologia zaburzeń układu piramidowego i pozapiramidowego. Nowotwory OUN. Patologie synapsy. Procesy otępienne – choroba Alzheimer’a.	3
Ćw.10	Choroby krwi i układu krwiotwórczego. Układ czerwonych krwinek: niedokrwistości, nadkrwistości i ich podział. Patologia układu białokrwinkowego: białaczki ostre i przewlekłe, szpiczak mnogi, ziarnica złośliwa, chłoniaki. Skazy naczyniowe i krwotoczne. DIC, badania diagnostyczne.	3
Ćw.11	Choroby układu endokrynnego. Dysfunkcja przysadki mózgowej, nadnerczy, gruczołów płciowych, tarczycy i przytarczyc. Ogólnoustrojowe następstwa nieprawidłowej kontroli wydzielania hormonów – diagnostyka endokrynologiczna.	3

Suma godzin				30	
VI. Narzędzia dydaktyczne					
1.	Atlasy i plansze anatomiczne				
2.	Prezentacje multimedialne				
VII. Metody dydaktyczne					
1.	Wykład informacyjny				
2.	Opis				
3.	Dyskusja związana z wykładem				
4.	Dyskusja panelowa				
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)					
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu				
F2	Pytania, testy sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń oraz zajęć praktycznych				
F3	Aktywność podczas zajęć				
P1	Test podsumowujący tematykę ćwiczeń				
P2	Egzamin pisemny				
IX. Obciążenie pracą studenta					
Forma aktywności				Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)				60	
Samokształcenie				10	
Przygotowanie się do zajęć				5	
Przygotowanie się do egzaminu				10	
SUMA GODZIN				85	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				3	
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca					
Literatura podstawowa:					
1. Domagała W., Chosia M., Urasińska E.: Podstawy patologii, PZWL, Warszawa 2010					
2. Kumar V., Abbas A. K., Aster J., (red. wyd. pol. Włodzimierz T. Orzechowski): Robbins patologia, Wyd. Edra Urban&Partner, Wrocław 2019					
3. Zahorska-Markiewicz B., Małecka-Tendera E.: Patofizjologia kliniczna: podręcznik dla studentów medycyny, Wyd. Edra Urban&Partner, Wrocław 2017					
Literatura uzupełniająca:					
1. Guzek J.W.: Patofizjologia człowieka w zarysie. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2011					
2. Kokot F.: Diagnostyka różnicowa objawów chorobowych, PZWL, Warszawa 2005					
3. Kokot. F.: Gospodarka wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa w stanach fizjologii i patologii - Złota Seria Interny Polskiej, PZWL, Warszawa 2010					
4. Maśliński S., Ryżewski J. (red.): Patofizjologia. Podręcznik dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2002					
XI. Tablica powiązań efektów przedmiotowych i kierunkowych z celami przedmiotu w odniesieniu do metod ich weryfikacji					
Odniesienie danego efektu do efektów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

zdefiniowanych dla całego programu (PEK)					
A.W1, A.W2, A.W.6	C1	W1	1,2	1	F1,F2,F3; P2
A.W2, A.W6, A.W7, A.W.8 A.U2,.	C2	W2-5	1,2	1,2	F1,F2,F3; P2
A.W1, A.W2, A.W6, A.W7, A.W.8 A.U2,.	C2-3	Ćw. 1-12	1,2	3,4	F1,F2,F3
A.W6, A.W7, A.W.8 A.U2,.	C3	Ćw. 1-12	1,2	3,4	F1,F2,F3; P1
K.S2,K.S5	C1-C3	W, Ćw	1,2	3,4	-

XII. Zasady weryfikacji oczekiwanych efektów uczenia się

Do otrzymania zaliczenia **ćwiczeń** konieczne jest:

- obecność na ćwiczeniach
- zaliczenie ćwiczeń i uzyskanie pozytywnej oceny
- zaliczenie samokształcenia (tematyka w wykazie)
- uzyskanie sumy punktów z kolokwii powyżej 50% z wyniku najlepszego studenta

EGZAMIN

Pierwszy i drugi termin egzaminu jest pisemny – (37 pytań) test jednokrotnego wyboru

Czas egzaminu 45 minut. Termin egzaminu – sesja letnia

Kryteria:

37-36 bdb

35-33 +db

32-30 db

29-27 +dst

26-24 dst

23 i mniej ndst

XIII. Dodatkowe informacje o przedmiocie

Tematyka samokształcenia

1. Zespół metaboliczny jako choroba społeczna.
2. Diagnostyka prenatalna chorób genetycznych.
3. Zespół bezdechu śródsewnego i groźne dla życia następstwa.
4. Interpretacja badań spirometrycznych i gazometrycznych.
5. Ocena funkcji endokrynnej i wydaliniczej nerek: *eGFR*, erytropoetyna, krwinkomocz, białkomocz.
6. Nowotwory nerek i układu moczowo-płciowego.
7. Patogeneza obrzęków
8. Uszkodzenie wątroby w następstwie procesów zwyrodnieniowych, zakażeń i stanów autoimmunizacji.
9. Polekowe hepatopatie. Diagnostyka obrazowa, endoskopowa, analizy laboratoryjne
10. Zaburzenia wodno-elektrolitowe i kwasowo-zasadowe organizmu

Zajęcia odbywają się w salach wg planu

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach